

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

566

Vragen van het lid **De Wit** (SP) aan de minister van Justitie over *de mogelijke berechting van een Nederlandse anders-globalist in Zweden*. (Ingezonden 2 december 2003)

1

Bent u voornemens Maarten Blok, de Nederlandse anders-globalist die verdacht wordt van eenvoudige mishandeling van een ambtenaar tijdens de Eurotop in Zweden, uit te leveren?¹

2

Is het waar dat voor een andere verdachte (mogelijk meerdere verdachten) een overname van strafvervolging is gevraagd, zodat wellicht niet alle door Zweden verzochte verdachten door Nederland worden uitgeleverd? Zo ja, vanwaar deze uitzondering?

3

Hoe weegt u de volgende argumenten af tegen het argument dat het praktisch is om Maarten Blok in Zweden te berechten aangezien het feit zich daar heeft voorgedaan:
– hij is Nederlander en Nederland is verantwoordelijk voor zijn welzijn, zoals onder andere geformuleerd in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden;
– geen enkel ander land heeft verdachten aan Zweden uitgeleverd naar aanleiding van de incidenten in Göthenborg;

– Amnesty International heeft gerapporteerd dat de Zweedse politie excessief geweld gebruikte jegens demonstranten en dat de Zweedse rechter hen ongewoon hoge straffen oplegt, inclusief eenzame opsluiting en gebrekkige toegang tot juridische bijstand;²

– Zweden heeft toegegeven het bewijs te hebben gemanipuleerd ten nadele van de demonstranten door spreekkoren toe te voegen;
– het bewijs, inclusief ontlastende video's en verklaringen van de Zweedse politie over Maarten Blok, is in Nederland voorhanden?

4

Bent u van mening dat de berechting eerlijk en volgens Nederlandse maatstaven zal plaatsvinden in Zweden? Zo ja, hoe reageert u op de bovenstaande argumenten? Zo neen, bent u bereid een beroep te doen op het Verdrag Overname Strafvervolging zodat Maarten Blok in Nederland kan worden berecht?

¹ Het Parool, 25 november jl.

² Amnesty International Jaarboeken 2001 en 2002.

Antwoord

Antwoord van minister **Donner** (Justitie). (Ontvangen 24 december 2003)

1

Ja, de rechtbank te Amsterdam heeft bij uitspraak van 26 augustus 2003 de uitlevering toelaatbaar verklaard en de Hoge Raad heeft op 18 november

2003 de opgeëiste persoon niet-ontvankelijk verklaard in het beroep. Bovendien is voldaan aan de voorwaarden waaronder een Nederlands onderdaan kan worden uitgeleverd, nu door Zweden is gegarandeerd dat de opgeëiste persoon een eventuele vrijheidsstraf in Nederland mag ondergaan na omzetting van deze straf door de Nederlandse rechter. Om de duur van het verblijf in Zweden zo kort mogelijk te houden, zal ik de Zweedse autoriteiten verzoeken mij de zittingsdatum mede te delen, en zal ik de opgeëiste persoon kort voor deze datum uitleveren.

2

Het is juist dat Zweden Nederland heeft verzocht om overname van strafvervolging betreffende een andere Nederlandse demonstrant tijdens de Eurotop, wegens de verdenking van een misdrijf tegen de openbare orde. Wat betreft de heer Blok heeft Zweden een verzoek tot uitlevering aan Nederland gericht vanwege de verdenking van ernstiger misdrijven, namelijk misdrijven tegen niet alleen de openbare orde, maar ook tegen het leven of gezondheid van personen en tegen de werking van de maatschappij (met geweld te lijf gaan van iemand in de uitoefening van het gezag). In dit verband moet bedacht worden dat aan een uitleveringsverzoek een

afweging door de Zweedse autoriteiten is voorafgegaan tussen het doen van een verzoek aan Nederland om de strafvervolgning over te nemen en het verzoeken van uitlevering en dat de Zweedse autoriteiten kennelijk van oordeel zijn dat aan hen een «sterkere» jurisdictie toekomt dan aan Nederland. Het is een fundamenteel beginsel van uitleveringsrecht dat een dergelijke afweging wordt gerespecteerd.

3 en 4

Nederland is partij bij het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) en levert Nederlandse staatsburgers alleen uit aan landen waarin de naleving van de rechten die in dit verdrag zijn neergelegd worden gewaarborgd. Nu Zweden partij is bij (onder meer) het EVRM moet ervan worden uitgegaan dat Zweden de in dit Verdrag vastgelegde fundamentele rechtsbeginselen, zoals het recht op een eerlijk proces, zal eerbiedigen. In casu is mij niet gebleken dat de heer Blok door zijn uitlevering in Zweden een reëel gevaar loopt aan een onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing te zullen worden onderworpen.

Voor zover het juist is dat geen enkel ander land verdachten aan Zweden heeft uitgeleverd, zie ik hierin geen aanleiding om de uitlevering van de heer Blok te weigeren. De enkele omstandigheid dat nog niet eerder een uitlevering inzake deze feiten heeft plaatsgevonden doet immers niets af aan de toelaatbaarheid ervan in de onderhavige zaak.

Daarnaast wijs ik erop dat, daargelaten dat mededeling van Zweden over manipulatie inzake de strafzaak tegen de heer Blok in mijn dossier niet voorhanden is, de verzoekende staat ingevolge de toepasselijke verdragen niet gehouden is het bewijsmateriaal te verschaffen waarop de verdenking tegen de opgeëiste persoon berust. Een inhoudelijke waardering daarvan komt immers aan de verzoekende staat en niet aan de aangezochte staat. Bovendien kan de heer Blok zich ten overstaan van de Zweedse rechter op eventuele onregelmatigheden in het bewijsmateriaal beroepen. Reeds gelet op bovenstaande verdragsverplichting is het vertrouwen gerechtvaardigd dat de

Zweedse autoriteiten deze bezwaren serieus zullen behandelen. Verder ben ik van mening dat het beginsel van een goede rechtsbedeling zich niet tegen een strafvervolgning van de opgeëiste persoon in Zweden verzet. Daartoe acht ik van belang dat de gevolgen van het handelen van de opgeëiste persoon zich hebben doen voelen in Zweden zodat de Zweedse rechtsorde is geschokt. Dat zich bewijsmateriaal (mede) in Nederland bevindt is geen aanleiding om aan de berechting in Zweden minder belang toe te kennen. Bovendien bevindt het meeste bewijsmateriaal zich in Zweden, nu de aan Nederland overgedragen bewijsmiddelen inzake de eerdervermelde overname van strafvervolgning van een andere Nederlandse demonstrant slechts gedeeltelijk betrekking op de onderhavige zaak hebben. Gelet hierop en in antwoord op uw vierde vraag ben ik niet bereid de uitlevering te weigeren en evenmin Zweden mee te delen slechts bereid te zijn tot overname van de strafvervolgning.